

A pedagógiai program
3. számú melléklete

**EGÉSZSÉGNEVELÉSI
PROGRAM**

2013.

Tartalomjegyzék

<i>1. Az egészségnevelés célja</i>	<i>2</i>
<i>2. Az egészségnevelés feladata</i>	<i>2</i>
<i>3. Az egészségnevelésben résztvevő szakemberek.....</i>	<i>3</i>
<i>4. Az egészségnevelés témái</i>	<i>3</i>
<i>5. Az egészségnevelés színterei</i>	<i>4</i>
<i>5.1. Curriculumszerűen beépülő tananyag</i>	<i>4</i>
<i>5.2. Nem curriculum-szerűen szerveződő programok.....</i>	<i>4</i>
<i>6. Az iskolai egészségügyi szolgálat tevékenysége</i>	<i>5</i>
<i>7. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása.....</i>	<i>5</i>

2. Az egészségnevelés célja

Az egészségnevelésünk célja a tanulók egészségfejlesztési magatartásának kialakulása, fejlesztése annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék minden tagja képes legyen arra, hogy folyamatosan nyomon kövesse saját egészségi állapotát, érzékelje a belső és külső környezeti tényezők megváltozásából fakadó, az egészségi állapotot érintő hatásokat és ez által képessé váljon az egészség megőrzésére, illetve a veszélyeztető hatások csökkentésére.

3. Az egészségnevelés feladata

Az iskolára nagy feladat és felelősség hárul a felnövekvő nemzedékek egészséges életmódra nevelésében. Minden tevékenységével szolgálnia kell a tanulók egészséges testi, lelki és szociális fejlődését. Személyi és tárgyi környezetével az iskola segítse azoknak a pozitív beállítódásoknak, magatartásoknak és szokásoknak a kialakulását, amelyek a gyerekek, a fiatalok egészségi állapotát javítják.

A pedagógusok készítsék fel a gyerekeket, a fiatalokat arra, hogy önálló, felnőtt életükben legyenek képesek életmódjukra vonatkozóan helyes döntéseket hozni, egészséges életvitelt kialakítani, konfliktusokat megoldani.

Az iskola egészségnevelési tevékenységének kiemelt feladatai:

- az egészségfejlesztés holisztikus (egész-szerű) modelljének alkalmazása,
- elsődleges prevenció megvalósítása, melynek keretében tanulóinknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük
- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek egészségük megőrzése és védelme érdekében;
- tanulóinknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük az egészséges életmód gyakorlását szolgáló tevékenységi formákat, az egészségbarát viselkedésformákat;
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tudatos egészségmagatartás/egészségkultúra formálása érdekében - a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozások keretében – foglalkoznak az egészség megőrzésének szempontjából legfontosabb ismeretekkel,
- segítségnyújtás, elfogadó attitűd alkalmazása a tanulók és szülők irányába

4. Az egészségnevelésben résztvevő szakemberek

Kiemelten fontos szerepet kapnak az egészségnevelés megvalósításában a következő szakemberek:

- az intézményvezető*
- a szaktanárok (biológia, egészségtan),
- az iskolaorvos*, védőnő*, fogorvos,
- a testnevelők,
- a szabadidő-szervező*,
- a diákönkormányzatot segítő pedagógusok*,
- a gyermek- és ifjúságvédelmi felelősök*,
- az osztályfőnökök*,
- munkaközösség-vezetők
- drogügyi koordinátor*
- SZM képviselője*

5. Az egészségnevelés témái

A tanulók az életkoruknak megfelelő szinten foglalkoznak az egészség megőrzésének szempontjából legfontosabb témákkal:

- önmagunk és egészségi állapotunk ismerete
- az egészséges táplálkozás témái
- a szenvedélybetegségekkel való foglalkozás – alkohol, dohányzás, kábítószer
- a szexuális felvilágosítás-nevelés, a családtervezés alapjai, az AIDS prevenció
- a betegség és a gyógyulást segítő magatartás (elsősegélynyújtás, gyógyszerhasználat)
- a testi higiénia
- a környezeti ártalmak (zaj, légszennyezés, hulladékkezelés)
- a személyes biztonság (közlekedés, rizikóvállalás)
- a testedzés, a mozgás, a helyes testtartás

A* -gal megjelölt személyek által alkotott egészségfejlesztési – drogrevenációs team

6. Az egészségnevelés szinterei

Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladatokat a következő tanórai és tanórán kívüli foglalkozások keretében hajtjuk végre:

6.1. Curriculum-szerűen beépülő tananyag

Minden tantárgynak van csatlakozási pontja az egészségfejlesztéshez. Kiemelten foglalkozunk a megjelölt témákkal osztályfőnöki, egészségtan, biológia és testnevelés órákon, környezet-, kémia, rajz, történelem-emberismeret, természetismeret, etika, irodalom

Osztályfőnöki órákon minden felsorolt témával találkoznak a tanulók az 1-8. évfolyamon. Alkalmanként meghívott szakember (védőnő, iskolaorvos, DADA-rendőr, kortárssegítő, drogügyi koordinátor) tart előadást a tanulóknak.

Egészségtan órákon kiemelt szerepet kapnak az alábbi témák:

- táplálkozás
- mozgás
- drogmegelőzés
- testünk higiénája

Testnevelési órák:

A mindennapi testedzés lehetőségének biztosítása /tömegsport, úszásoktatás, játékos egészségfejlesztő testmozgás 1-4. évfolyamon/.

6.2. Nem curriculum-szerűen szerveződő programok

Az egészségnevelést szolgáló tanórán kívüli foglalkozások a következők:

- Többéves hagyományra tekint már vissza az iskola tanulói részére évente megszervezett egészségnap.
- Gyalog- vagy kerékpártúrát szervezünk a környékre osztályonként.
- Közös iskolai túrát rendezünk.
- Iskolai sportversenyeket, osztályok közötti bajnokságokat, iskolai művészeti bemutatót rendezünk.
- Délutáni szabadidős foglalkozások keretében a napközis nevelők lehetőség szerint naponta egy órát a szabadon töltenek a tanulókkal.
- A szabadidő-szervező, DÖK szervezésében Egészség-nap, műveltségi vetélkedő, Ifjúsági Klub, játszóház programokra kerül sor.

7. Az iskolai egészségügyi szolgálat tevékenysége

Az iskolai egészségügyi szolgálat rendszeres tevékenysége biztosítja:

- valamennyi tanuló évenkénti orvosi és védőnői szűrővizsgálatát
- a kötelező védőoltások megszervezését és elvégzését
- valamennyi tanuló negyedévenkénti tisztasági vizsgálatát
- testnevelési csoportbesorolást, a gyógytestnevelésre járók ellenőrzését
- a gondozottak és veszélyeztetettek ellenőrzését és nyilvántartását, szükség esetén szakrendelésre illetve kontroll vizsgálatokra utalásukat, az eredmények rögzítését
- sportorvosi és táborozás előtti vizsgálatot igény szerint
- a 8. osztályosok továbbtanulási vizsgálatát
- a testnevelési tagozatra felvétel előtti orvosi vizsgálatot
- egészségnevelő és felvilágosító előadások tartását igény szerint
- időszakos közegészségügyi (élelmezés) és balesetvédelmi ellenőrzéseket
- szükség esetén járványügyi teendők elvégzését
- szükség esetén elsősegélynyújtást, ambuláns orvosi ellátást.
- igény esetén osztályfőnöki óra megtartását.
- évente egyszer fogorvosi szűrővizsgálat és a szükséges kezelések elvégzését;

8. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók

- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát; ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat.
- ismerjék fel a vészhelyzeteket;
- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit;
- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat;
- ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével;
- sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:

- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek elsősegély-nyújtási alapismeretek területén;
- a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük elsősegély-nyújtás alapismereteit;
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások keretében – foglalkoznak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok megvalósításának elősegítése érdekében

- az iskola kapcsolatot épít ki az Országos Mentőszolgálattal, Magyar Ifjúsági Vöröskereszttel,
- támogatjuk a pedagógusok részvételét 30 órás, elsősegély-nyújtási ismeretekkel foglalkozó továbbképzésen.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:

- a helyi tantervben szereplő alábbi tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó alábbi ismeretek:

TANTÁRGY	ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK
biológia	<ul style="list-style-type: none"> • rovarcsípések • légúti akadály • artériás és ütőeres vérzés • komplex újraélesztés
kémia	<ul style="list-style-type: none"> • mérgezések • vegyszer okozta sérülések • savmarás • égési sérülések • forrázás • szénmonoxid mérgezés
fizika	<ul style="list-style-type: none"> • égési sérülések • forrázás
testnevelés	<ul style="list-style-type: none"> • magasból esés

- az ötödik-nyolcadik évfolyamon az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott elsősegély-nyújtási ismeretek: teendők közlekedési baleset esetén, segítségnyújtás baleseteknél; a mentőszolgálat felépítése és működése; a mentők hívásának helyes módja; valamint az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vétele félévente egy alkalommal az ötödik-nyolcadik évfolyamon egy-egy osztályfőnöki óra megtartásában az elsősegély-nyújtási alapismeretekkel kapcsolatosan.

Az egészségnevelést szolgáló egyéb (tanórán kívüli) foglalkozások:

- minden évben egy alkalommal elsősegély-nyújtási bemutatót szervezünk a tanulóknak az Országos Mentőszolgálat, Magyar Ifjúsági Vöröskereszt vagy az Ifjúsági Elsősegélynyújtók Országos Egyesületének bevonásával;
- évente egy egészségvédelemmel, helyes táplálkozással, elsősegély-nyújtással foglalkozó projektnap (témanap) szervezése az alsó és a felső tagozatos tanulók számára.